

Adekwatność Kapitałowa
oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu
wg stanu na dzień 31.12.2011 roku

Kwiecień 2012

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku.....	4
3.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem	5
4.	Ryzyko kredytowe	6
4.1.	Organizacja ryzyka kredytowego.....	6
4.2.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	8
4.3.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta	9
4.4.	Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)	9
4.5.	Zabezpieczenia	10
4.6.	Proces analizy kredytowej.....	11
4.7.	Scoring/Rating	12
4.8.	Identyfikacja ryzyka kredytowego.....	13
4.9.	Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego.....	14
4.10.	Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw ...	15
4.11.	Podstawowe informacje o portfelu kredytowym	17
5.	Ryzyko rynkowe.....	20
5.1.	Zarządzanie ryzykiem rynkowym	20
5.2.	Stosowane modele i miary ryzyka	22
5.3.	Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego	23
5.4.	Raportowanie ryzyka rynkowego	24
5.5.	Ryzyko stopy procentowej	25
5.6.	Ryzyko walutowe.....	29
5.7.	Ryzyko płynności	31
5.8.	Ekspozycje kapitałowe.....	33
6.	Ryzyko operacyjne.....	33
7.	Fundusze własne	35
8.	Wymogi kapitałowe.....	36
9.	Kapitał wewnętrzny.....	38
9.1.	Analiza ryzyk oraz wybór ryzyk istotnych.....	39
9.2.	Monitorowanie procesu	39
10.	Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze	40
10.1.	Proces ustalania polityki zmiennych wynagrodzeń.....	40
10.2.	Kryteria pomiaru i oceny wyników osób zajmujących stanowisko kierownicze	42

10.3. Zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze 43

1. Wprowadzenie

Raport „Adekwatność Kapitałowa oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu” według stanu na dzień 31.12.2011 roku został przygotowany zgodnie z wymogami art. 111 i art. 111a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, z późniejszymi zmianami, zgodnie z wymogami określonymi w Uchwale nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania, przez banki, informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej, z późniejszymi zmianami oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu oraz *Zasadami polityki informacyjnej Alior Bank S.A.* zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Alior Banku S.A.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Uchwały nr 385/2008 KNF, Alior Bank S.A. ogłasza w cyklu rocznym informacje dotyczące adekwatności kapitałowej w odrębnym dokumencie, publikowanym nie później niż w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

2. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku

Celem strategicznym Banku jest osiągnięcie zakładanej stopy zwrotu na kapitale. Cel ten jest realizowany poprzez prowadzenie działalności, w sposób zapewniający:

- pewność kontynuowania działalności w sytuacji wystąpienia dowolnego realnego scenariusza rozwoju sytuacji makroekonomicznej;
- bezpieczeństwo zgromadzonych środków;
- stabilny wzrost wyników oraz wartości firmy.

Zarządzanie ryzykiem w Alior Banku S.A. odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz przepisy wewnętrzne przyjęte przez Zarząd i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą.

Ogólny cel oraz ramowe zasady obowiązujące w Banku w procesie zarządzania ryzykiem określa *Polityka Zarządzania Ryzykiem w Alior Bank S.A.* Szczegółowa polityka Banku została uregulowana w odrębnych dokumentach precyzujących zasady w zakresie:

- ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji;
- ryzyka kontrahenta;
- ryzyka rynkowego;
- ryzyka płynności;
- ryzyka operacyjnego.

Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania oraz odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Weryfikacja zakresu ryzyka pod kątem istotności wykonywana jest cyklicznie, raz na rok lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Po zakończonej, w maju 2011 r., weryfikacji zakresu ryzyka Bank uznał następujące jego rodzaje za istotne:

- ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej;
- ryzyko płynności;

- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko kredytowe – koncentracji branżowej.

Przy weryfikacji zakresu ryzyka, obok rodzajów ryzyka wymienionych powyżej, brane są pod uwagę: ryzyko kontrahenta, ryzyko rezydualne, ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych, ryzyko warunków skrajnych, ryzyko strategiczne, ryzyko utraty reputacji, ryzyko kapitałowe, ryzyko cyklu gospodarczego. Docelowy profil ryzyka Banku oceniany jest w oparciu o aktualny profil ryzyka, plany strategiczne oraz zdefiniowaną skłonność do podejmowania ryzyka.

Za przegląd ryzyka w Alior Banku S.A. odpowiedzialna jest Grupa ds. Istotności Ryzyka. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele poszczególnych pionów i obszarów działalności Banku, dysponujący odpowiednią wiedzą z zakresu aktualnego i potencjalnego ryzyka. W szczególności są to przedstawiciele jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym oraz ryzykiem operacyjnym.

3. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w Alior Banku S.A. przedstawia się następująco:

- Rada Nadzorcza;
- Zarząd Banku;
- Komitety (Kredytowe, Zarządzania Aktywami i Pasywami - ALCO, Ryzyka Operacyjnego, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Kredytowym);
- komórki organizacyjne odpowiedzialne za poszczególne rodzaje ryzyka;
- Departament Audytu Wewnętrznego.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu oraz nadzoruje zgodność polityki Banku ze strategią i planem finansowym w zakresie podejmowania ryzyka oraz określa skłonność Banku do podejmowania ryzyka.

Zarząd Banku sprawuje ogólną kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem, określa strategię Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem.

Komitety wspierają Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Do najważniejszych kompetencji Komitetu ALCO należy sprawowanie nadzoru nad ryzykiem rynkowym, płynnością, adekwatnością kapitałową, zarządzaniem aktywami i pasywami.

Komitet Ryzyka Operacyjnego został utworzony w celu wspierania Zarządu w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym Banku, obejmującym również zagadnienia utrzymania ciągłości działania, zarządzania kryzysowego i monitorowania bezpieczeństwa Banku, w tym w szczególności bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Kredytowym rekomenduje Zarządowi ogólną politykę kredytową Banku oraz zatwierdza szczegółowe regulacje w obszarze ryzyka kredytowego. Określa także sposób raportowania, zakres i częstotliwość informacji, które są dostarczane na posiedzenia Zarządu.

Przedmiotem działania Komitetów Kredytowych jest zatwierdzanie decyzji kredytowych o podjęciu, przez Bank, zaangażowań bilansowych i pozabilansowych, podejmowanie decyzji w sprawie wprowadzania ofert specjalnych oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach nieuregulowanych w Zasadach Kompetencji Kredytowych, wiążących się z podejmowaniem przez Bank ryzyka kredytowego, do wysokości przyznanego limitu kompetencji.

Ze względu na różnorodność zjawisk towarzyszących poszczególnym rodzajom ryzyka, każdym z nich zarządza właściwa komórka wiodąca. W przypadku ryzyka kredytowego poszczególne funkcje związane z identyfikacją, pomiarem, oceną i monitoringiem zostały rozdzielone między kilka komórek organizacyjnych.

Szczegółowy zakres zadań poszczególnych komórek jest zaprezentowany przy omawianiu każdego rodzaju ryzyka.

Departament Audytu Wewnętrznego przeprowadza niezależne kontrole mające na celu dostarczenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku obiektywnych informacji i ocen dotyczących procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodności z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

4. Ryzyko kredytowe

4.1. Organizacja ryzyka kredytowego

Strategia

Strategia Banku zakłada uniwersalny charakter instytucji, która swoją ofertę kieruje zarówno do Klientów Indywidualnych jak i do Klientów Biznesowych.

Bank zdefiniował strategię w zakresie ryzyka kredytowego dla poszczególnych grup beneficjentów poprzez:

- określenie i wprowadzenie do oferty produktów kredytowych z uwzględnieniem szczegółowego opisu ich parametrów (*karty produktów*), takich jak: nabywcy produktu, przedmiot finansowania, przeznaczenie produktu, wymagania wobec kredytobiorców, kwota minimalna i maksymalna, okres kredytowania, forma funkcjonowania produktu, jego walutę, zasady wypłat, spłat i karencji oraz opis stosowanych zabezpieczeń wraz z informacją o wymaganym poziomie wskaźnika LtV. Dla każdej z homogenicznych grup Klientów została przygotowana ściśle zdefiniowana oferta produktowa;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka Klientów w oparciu o nadane im indywidualne oceny ratingowe bądź scoringowe oraz oczekiwany udział poszczególnych grup w portfelu kredytowym. Bank zdefiniował oczekiwany rozkład wyników scoringu i ratingu;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka produktów kredytowych wdrożonych w Banku, wyrażonego poprzez standardowe koszty ryzyka. Standardowe koszty ryzyka uzależnione są m.in. od obserwowanych wartości prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz wartości ustanowionych zabezpieczeń;
- uzależnienie strategii, w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, od kanału dystrybucji poszczególnych produktów (tj. Oddziały Banku, Contact Center, Internet, Agencje i Pośrednicy) oraz wpływu każdego z nich na ryzyko kredytowe. Znalazło to odzwierciedlenie w dedykowanych dla poszczególnych kanałów procesach kredytowych i standardowych kosztach ryzyka;
- dywersyfikację ryzyka dzięki zastosowaniu limitów koncentracji;
- ograniczanie ryzyka kredytowego poprzez ustanawianie zabezpieczeń kredytów;
- redukcję ryzyka kredytowego w ramach realizacji zdefiniowanych procesów monitoringu.

Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka kredytowego

Dla zapewnienia prawidłowości procesów kredytowych Bank wyodrębnił Pion Ryzyka Kredytowego, w skład, którego wchodzi:

- Departament Polityki Kredytowej, Modeli i MIS, do którego zadań należy:
 - ✓ definiowanie założeń polityki kredytowej;
 - ✓ opracowywanie zasad i procesów kredytowych;
 - ✓ nadzór nad narzędziami informatycznymi wspierającymi procesy kredytowe;
 - ✓ identyfikacja, pomiar i monitoring ryzyka kredytowego;
 - ✓ przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
 - ✓ zarządzanie modelami scoringowymi i ratingowymi;
 - ✓ wyznaczanie limitów koncentracji;
 - ✓ definiowanie polityki w zakresie zabezpieczeń;
 - ✓ organizacja współpracy z podmiotami zewnętrznymi w ramach outsourcingu elementów weryfikacji, monitoringu i windykacji.
- Departament Analiz i Administracji Kredytowej Klienta Biznesowego odpowiedzialny za:
 - ✓ przeprowadzanie oceny kredytowej wniosków Klienta Biznesowego;
 - ✓ przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych;
 - ✓ przygotowywanie pełnej dokumentacji kredytowej;
 - ✓ weryfikacja kompletności dokumentacji;
 - ✓ weryfikacja wycen zabezpieczeń przedstawionych przez klientów w ramach procesu udzielania kredytów;
 - ✓ obsługa i monitorowanie Komitetów Kredytowych Banku;
 - ✓ podejmowanie decyzji kredytowych w ramach posiadanych kompetencji;
 - ✓ administracja kredytowa, w tym w szczególności, analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Klientów KB;
- Departament Analiz i Administracji Kredytowej Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:
 - ✓ przeprowadzanie oceny kredytowej wniosków Klienta Indywidualnego;
 - ✓ przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych;
 - ✓ przygotowywanie pełnej dokumentacji kredytowej;
 - ✓ weryfikacja wycen zabezpieczeń przedstawionych przez klientów w ramach procesu udzielania kredytów;
 - ✓ podejmowanie decyzji kredytowych w ramach posiadanych kompetencji;
 - ✓ administracja kredytowa, w tym, w szczególności analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Klientów KI;
- Departament Monitoringu, Restrukturyzacji i Windykacji realizujący zadania w zakresie:
 - ✓ monitoringu występowania nieprawidłowości w realizacji umowy oraz reakcja na wystąpienie sygnałów ostrzegawczych mogących świadczyć o pogorszeniu się jakości poszczególnych ekspozycji kredytowych;
 - ✓ prowadzenie działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
 - ✓ restrukturyzacji wierzytelności;
 - ✓ windykacji wierzytelności;

- ✓ odpisywania i umarzania wierzytelności;
- ✓ sprzedaży wierzytelności;
- Departament Kredytów Trudnych, do którego zadań należy:
 - ✓ identyfikacja rachunków (klientów), w przypadku których Bank może przeprowadzić proces restrukturyzacji;
 - ✓ ocena wniosków restrukturyzacyjnych;
 - ✓ monitoring klientów w restrukturyzacji;
 - ✓ podejmowanie decyzji zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
 - ✓ indywidualny monitoring klienta, zabezpieczeń oraz rezerw i odpisów aktualizacyjnych;
 - ✓ realizowanie przyjętej strategii windykacyjnej bez względu na wysokość zadłużenia;
 - ✓ współpraca z organami egzekucyjnymi oraz innymi uczestnikami postępowań windykacyjnych/egzekucyjnych;
 - ✓ sporządzanie not księgowych w zakresie spłat wierzytelności, ponoszonych kosztów lub przeksięgowania należności.

4.2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku opiera się na wdrożonym zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem kredytowym i składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka kredytowego, czyli wyznaczanie czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na wielkość ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank oraz stałą aktualizacji ich listy;
- pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego - wyznaczanie miar i modeli ekonometrycznych, których zadaniem jest wyznaczenie ilościowo wielkości ryzyka oraz prognozowanie tego ryzyka w przyszłości;
- monitoring ryzyka kredytowego polegający na podsumowaniu wszystkich pomiarów ryzyka kredytowego dokonanych za dany okres sprawozdawczy wraz z wydaniem opinii i rekomendacji; koncentruje się na gromadzeniu ocen ryzyka kredytowego, porównywaniu ich w czasie i na tej bazie budowaniu strategii wczesnego ostrzegania oraz strategii ograniczania ryzyka kredytowego;
- nadzór nad aktualnymi i potencjalnymi rodzajami ryzyka – polega na regularnym pomiarze ryzyka kredytowego oraz ocenie zidentyfikowanych w systemie Banku obszarów ryzyka kredytowego, ponadto zapewnia nadzór nad stałą weryfikacją opracowanej przez Bank mapy ryzyka oraz metod jego pomiaru.

Wymiar finansowy ryzyka kredytowego zidentyfikowanego i antycypowanego oraz miejsce jego wystąpienia są w Banku szczegółowo badane. Głównym składnikiem oceny ryzyka jest wyznaczanie standardowych kosztów ryzyka na bazie wdrożonej metodyki oraz alokowanie ich do odpowiednich jednostek Banku. Zgodność osiąganego poziomu kosztów ryzyka z zaplanowanym i zatwierdzonym poziomem jego tolerancji jest na bieżąco monitorowana.

Do podstawowych instrumentów wykorzystywanych do ograniczania ryzyka kredytowego Bank zalicza:

- metodyki wyznaczania zdolności kredytowej;
- limity koncentracji;
- zabezpieczenia.

4.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta

Wartość ekspozycji wyznaczana jest zgodnie z zasadami obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową, przy czym ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowych zgodnie z załącznikiem nr 16 do Uchwały 76/2010 KNF, natomiast ekwiwalent bilansowy transakcji z przyrzeczeniem odkupu określany jest zgodnie z załącznikiem nr 17 do wspomnianej Uchwały.

Dodatnia wartość godziwa kontraktów na 31.12.2011 roku wyniosła 1,65 mln zł. Wartość tą otrzymano sumując dodatni rynkowe wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu saldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 239 mln zł. Korzyści z saldowania wyniosły ok. 1,41 mld zł (nie zostały one uwzględnione przy wyliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego). Wartość przyjętych zabezpieczeń wyniosła 48 mln zł.

Ponieważ Bank nie posiada nadanego ratingu zewnętrznego w relacjach z innymi podmiotami nie występuje odniesienie do zewnętrznego kryterium oceny zdolności kredytowej. Poziom zabezpieczeń, jakie Bank zobowiązany jest składać jest standardowo uzależniony od poziomu bieżącej wyceny transakcji, jakie zawarte są w ramach danej umowy. Jednocześnie Bank nie zawarł umowy, w której kontrahent byłby uprawniony do żądania ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w przypadku zmiany oceny wiarygodności kredytowej.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi funkcjonującymi na rynku międzybankowym jest minimalizowane poprzez ustalanie i monitorowanie dostępnych limitów na poszczególne rodzaje transakcji dla wyznaczonych banków.

Ryzyko kredytowe wynikające z udostępniania Klientom Biznesowym nie będącym bankami instrumentów pochodnych jest akceptowane i ograniczane do wysokości limitów skarbowych posiadanych przez tych Klientów. Zgodnie z definicją obowiązującą w Banku, limit skarbowy rozumiany jest jako wysokość potencjalnej straty kredytowej jaka może wystąpić w wyniku korzystania przez Klienta z instrumentów pochodnych. Limit skarbowy stanowi część łącznego limitu kredytowego dla zaangażowań obrotowych ustalanych dla Klientów. Jest zatwierdzany w oparciu o zdolność kredytową Klienta, badaną wg standardów obowiązujących w Banku. Dodatkowym elementem warunkującym decyzje o przyznaniu Klientowi limitu skarbowego jest rozpoznanie jego wiedzy i doświadczenia w stosowaniu instrumentów pochodnych oraz znajomości rynków finansowych. W przypadku Klientów Indywidualnych przyznawane są wyłącznie limity zabezpieczone kaucją. Klienci Biznesowi mogą zabezpieczać limity zgodnie z katalogiem zabezpieczeń akceptowalnych przez Bank. Najlepszym Klientom Bank może oferować limity skarbowe bez zabezpieczeń.

4.4. Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)

Bank uznaje nadmierną koncentrację każdej pozycji, której towarzyszy ryzyko kredytowe lub ryzyko zachwiania/utruty płynności, za zjawisko mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Znajomość skali niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego.

W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji, Bank ogranicza ryzyko koncentracji ustanawiając limity i normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji z tytułu działalności kredytowej w Banku dotyczy:

- ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących tą samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
- ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, jak również poszczególnych krajów;
- ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia się Banku na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);
- ryzyka wynikającego z zaangażowań w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty;
- ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 71 ustawy Prawo bankowe;
- ryzyka wynikającego z metryki produktu;
- ryzyka wynikającego z kanału dystrybucji;
- ryzyka wynikającego z koncentracji wewnętrznej.

4.5. Zabezpieczenia

Bank dopuszcza wszystkie rodzaje i formy prawne zabezpieczeń, akceptowane na gruncie prawa polskiego. Bank akceptuje w szczególności następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- blokady;
- zastawy;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje, jako szczególną formę zabezpieczenia;
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Bank dąży do ustanawiania zabezpieczeń w sposób adekwatny do ponoszonego ryzyka kredytowego i elastyczny w stosunku do potrzeb i możliwości Klientów.

W ramach oferty dla Klientów, istnieją produkty udostępniane bez zabezpieczeń oraz takie, których dostępność ograniczona jest ustanowieniem zabezpieczenia.

Zabezpieczenia mogą być ustanawiane w sposób łączny, co oznacza, że zabezpieczenie jednego kredytu mogą stanowić różne składniki majątkowe jednocześnie. Celem jest uzyskanie łącznej wartości zabezpieczenia na poziomie oczekiwanym przez Bank.

Proporcje między poziomem zaangażowania a wartością zabezpieczenia regulowane są za pomocą wskaźników LtV, uwzględniających różne rodzaje ryzyk, m.in. ryzyko utraty wartości zabezpieczenia, ryzyko kursowe, stóp procentowych, płynności lub inne właściwe dla danego rodzaju produktu. O wartości tych wskaźników klienci Banku są informowani za pośrednictwem bieżących kontaktów z Bankierami lub w placówkach Banku.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kieruje się zasadą ostrożnej wyceny i przyjmuje wartość rynkową lub wartość możliwą (realną) do odzyskania w sytuacji zaspokojenia się z zabezpieczenia.

Bank posiada odpowiednie narzędzia służące do weryfikacji wycen zabezpieczeń, w szczególności wykorzystuje wiarygodną bazę danych systemu AMRON oraz dane z EuroTax do wyceny pojazdów.

Wyceny zabezpieczeń proponowanych na zabezpieczenie wierzytelności kredytodawcy sporządzone są przez rzeczoznawców akceptowanych przez Bank, a lista tych rzeczoznawców jest wewnętrznie aktualizowana w Banku.

Bank monitoruje skuteczność ustanowienia zabezpieczeń poprzez:

- weryfikację kompletności oraz prawidłowości dokumentacji dotyczącej zabezpieczeń w tym:
 - ✓ potwierdzenia ustanowienia blokad na rachunkach w innych instytucjach przez te instytucje;
 - ✓ potwierdzenie przyjęcia do realizacji pełnomocnictw przez instytucje prowadzące rachunki Klienta, do których Bank ma pełnomocnictwo;
 - ✓ potwierdzenia wpisów w odpowiednich rejestrach/na rachunkach (księga wieczysta, rejestr sądowy, rejestr uczestników funduszu inwestycyjnego, konto depozytowe, rachunek inwestycyjny);
 - ✓ potwierdzenie zawiadomienia dłużników wierzytelności;
 - ✓ potwierdzenie przyjęcia cesji wierzytelności z polis ubezpieczeniowych przez ubezpieczycieli;
 - ✓ zgoda małżonka, współników spółki osobowej;
- sprawdzenie ważności zabezpieczenia – w przypadku zabezpieczeń przyjmowanych na określony termin, realizowany jest proces odnowienia zabezpieczenia, np. polisa ubezpieczeniowa;
- weryfikację aktualnej wartości zabezpieczenia – przegląd zabezpieczeń realizowany jest nie rzadziej niż raz w roku a w przypadku zabezpieczeń finansowych wartość jest monitorowana codziennie.

Bank ogranicza ryzyko związane z poszczególnymi zabezpieczeniami i dostawcami zabezpieczeń poprzez wyznaczanie limitów koncentracji, uwzględnianie bufora bezpieczeństwa ze względu na ryzyko kursowe i ryzyko płynności oraz stały monitoring zarówno skuteczności ustanowienia zabezpieczenia, jak również jego wartości w trakcie trwania okresu kredytowania.

Kwota pomniejszenia ekspozycji z tytułu zastosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie ze stosowaną przez Bank metodą kompleksową uznawania zabezpieczeń, wyniosła na koniec 2011 r. 803,2 mln zł. Ekspozycje zabezpieczone znalazły się w klasie ekspozycji wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej, ekspozycji wobec instytucji, ekspozycji wobec przedsiębiorców, ekspozycji detalicznych, ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach, ekspozycji przeterminowanych a także innych ekspozycji.

Na dzień 31.12.2011 r. Bank nie stosował ochrony kredytowej w postaci przyjętych gwarancji bądź kredytowych instrumentów pochodnych.

4.6. Proces analizy kredytowej

Badaniu zdolności kredytowej podlegają Klienci, którzy:

- wnioskuje o zaangażowanie kredytowe;
- poręczają zaangażowanie;
- przystępują do długu;
- przejmują dług;
- są podmiotami powiązanymi.

Proces kredytowy składa się z następujących faz:

- analizy kredytowej;
- decyzji kredytowej;
- administracji kredytowej;
- monitoringu.

Podstawą analizy kredytowej Klienta są: wniosek kredytowy; dostarczane przez Klienta dokumenty formalno-prawne; dokumenty dotyczące sytuacji finansowej Klienta; dokumenty dotyczące przedmiotu kredytowania oraz prawnych zabezpieczeń kredytu. Rodzaj dokumentów finansowych uzależniony jest od rodzaju źródeł dochodów uzyskiwanych przez Klienta Indywidualnego lub formy prawnej i rodzaju prowadzonej księgowości w przypadku Klienta Biznesowego.

Analiza kredytowa Klienta składa się z następujących etapów:

- weryfikacji kryteriów odrzucenia wniosku, m.in. weryfikacja Klienta w bazach wewnętrznych Banku i zewnętrznych takich jak: CBD-DZ, CBD-BR, BIK, BIG;
- oceny scoringowej/ratingowej;
- oceny zdolności kredytowej do obsługi zadłużenia Klienta wobec Banku sporządzona według wytycznych zawartych w szczegółowych metodykach kredytowania przy użyciu właściwych kalkulatorów kredytowych;
- analizy inwestycji w przypadku kredytów zabezpieczonych hipoteką;
- oceny rodzaju i jakości proponowanego prawnego zabezpieczenia transakcji.

4.7. Scoring/Rating

Scoring kredytowy jest narzędziem wykorzystywanym w kształtowaniu indywidualnych decyzji kredytowych dla klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw. Rating kredytowy stanowi natomiast instrument wsparcia procesu podejmowania decyzji w segmencie przedsiębiorstw, które prowadzą pełną księgowość. Celem wdrożenia modeli scoringowego oraz ratingowego jest:

- ograniczenie ryzyka kredytowego poprzez uzyskanie skwantyfikowanej oceny zdolności i wiarygodności kredytowej Klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu, wskutek wyeliminowania bądź zminimalizowania wpływu czynnika ludzkiego, a przez to zminimalizowanie kosztu zmaterializowania się ryzyka operacyjnego w tym zakresie;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych oraz zagwarantowanie większej skuteczności dokonywania ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy, zmniejszenie kosztów obsługi oraz poprawa jakości obsługi Klienta);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych poprzez zautomatyzowanie procesu;
- klasyfikacja Klientów ze względu na stopień związanego z nimi ryzyka, a tym samym umożliwienie wielowymiarowej oceny portfela i podejmowania bardziej efektywnych decyzji menedżerskich;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej oraz szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych (w szczególności pozwala to na szybszą diagnozę i eliminację potencjalnych nieprawidłowości), przeznaczonych do oceny ryzyka kredytowego Klientów segmentu biznesowego oraz Klientów indywidualnych.

Dodatkowo Bank korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe) takie jak:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank stosował oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej dla następujących klas ekspozycji:

- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej;
- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji.

Bank dokonuje kwartalnego przeglądu aktualnych ocen wiarygodności kredytowej dostępnych na autoryzowanych stronach internetowych zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services) oraz w serwisie Reuters. Aktualne oceny Bank wykorzystuje w procesie wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Kwoty ekspozycji kredytowych, którym Bank przypisał stopnie wiarygodności kredytowej na podstawie zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej, prezentuje poniższa tabela. Poniższe ekspozycje nie kwalifikowały się pod pomniejszenia z tytułu technik ograniczania ryzyka kredytowego.

tys. zł		
Stopień wiarygodności kredytowej	Ekspozycja bilansowa netto	Ekspozycja pozabilansowa netto
1	3 366	120 875
2	237 655	68 051
3	82	0

4.8. Identyfikacja ryzyka kredytowego

W regulacjach wewnętrznych Banku przyjęto szeroki zakres raportowania w odniesieniu do ryzyka kredytowego. W założeniu raportowanie ma być narzędziem do identyfikacji zagrożeń i sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku. Raportowanie odbywa się na poziomie każdego z obszarów identyfikacji ryzyka. Raporty przygotowywane są z miesięczną, tygodniową lub dzienną częstotliwością, w zależności od zdefiniowanego zapotrzebowania.

Bank identyfikuje zarówno czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego. Skoncentrowane są one w obrębie określonych obszarów funkcjonowania Banku, a mianowicie:

- **Produkt** – w obszarze tym definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem, w sensie pojedynczego przypadku, jak również całego portfela kredytów;
- **Zabezpieczenia** – na tej płaszczyźnie weryfikacji poddana zostaje prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia, jego wartość i terminowość oraz poprawność sporządzania dokumentacji związanej z zabezpieczeniem. Istotne znaczenie dla ograniczenia ryzyka kredytowego ma także badanie sprawności wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego

zabezpieczania wiarygodności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wiarygodności;

- **Klient** – w tym zakresie badaniu zostaje poddany pojedynczy Klient, jak również weryfikowane są wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów pod względem jakości tworzonego portfela;
- **Proces + regulacje** – weryfikacji zostaje poddana jakość oraz efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, jak również zgodność regulacji bankowych sterujących tymi procesami z przepisami zewnętrznymi;
- **Systemy** – w szczególności weryfikacji poddane zostają: system wspierający proces kredytowania oraz system wsparcia monitoringu i windykacji, a także efektywność ich zastosowania, jak również kompletność listy przypadków, dla których zaistniała konieczność ich wykorzystania;
- **Kanały dystrybucji** – sprawdzeniu poddana zostaje efektywność i szkodowość funkcjonowania przyjętych w Banku kanałów dystrybucji;
- **Pracownicy** – badaniu poddana zostaje: prawidłowość stosowania polityki kompetencji oraz następuje rozpoznanie ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
- **Warunki zewnętrzne** - z pośród czynników zewnętrznych szczególnemu badaniu zostają poddane: poziom stóp procentowych, kursy walutowe, wielkość podaży pieniądza, stopa bezrobocia;
- **Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym** – okresowa weryfikacja poprawności przyjętych w systemie założeń odnośnie prowadzonej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Każdy ze zdefiniowanych obszarów funkcjonowania Banku podlega szczegółowej analizie pod względem identyfikacji, możliwych do wystąpienia ryzyk kredytowych.

4.9. Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego

Bank gromadzi informacje w celu:

- zapobiegania ewentualnym zjawiskom przestępczym;
- unikania sytuacji udzielenia kredytu osobie już niewypłacalnej;
- wykonania analizy oraz oceny zdolności i wiarygodności kredytowej potencjalnego Klienta;
- wykonania monitoringu sytuacji na rachunkach Klienta;
- wykonania monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta;
- wykonania monitoringu homogenicznie wyodrębnionej części portfela;
- zbadania efektywności procesów;
- zbadania dochodowości procesów (w tym kalkulacja kosztów przeprowadzonych procesów);
- zbadania szkodowości portfeli kredytowych dla zdefiniowanych podportfeli Banku.

Dane służące do pomiaru ryzyka kredytowego czerpane są z różnych systemów, zarówno z wewnętrznych systemów Banku, jak i baz zewnętrznych. W szczególności informacje pochodzą z:

- wewnętrznych, bankowych baz danych – głównym źródłem danych jest hurtownia danych, która zbiera informacje z :
 - ✓ systemu centralnego;
 - ✓ systemu do weryfikacji kredytowej;
 - ✓ systemu scoringowego;
 - ✓ systemu ratingowego;
 - ✓ systemu wsparcia monitoringu i windykacji;

- ✓ repozytorium dokumentów;
- dostępnych źródeł zewnętrznych, w tym z baz Biura Informacji Kredytowej, Biura Informacji Gospodarczej, Centralnej Bazy Danych – Bankowy Rejestr, Centralnej Bazy Danych – Dokumenty Zastrzeżone.

Pomiar ryzyka odbywa się, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, w odniesieniu do najważniejszych obszarów identyfikacji ryzyka, m.in. dla poszczególnych produktów, ustanowionych zabezpieczeń, procesów, procedur i zasad funkcjonowania systemów, w odniesieniu do wszystkich kanałów dystrybucji, warunków zewnętrznych. Pomiar ryzyka realizowany jest także w oparciu o system limitów koncentracji w odniesieniu do branż i podmiotów.

4.10. Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw

Bank kształtuje politykę odpisów i rezerw na należności w postaci kredytów i pożyczek zgodnie z wymogami MSR i MSSF ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji R Komisji Nadzoru Finansowego. Bank bada wszystkie ekspozycje kredytowe pod względem utraty wartości poprzez monitoring i rejestrację zdarzeń uznanych za świadczące o utracie wartości. Dla ekspozycji, w odniesieniu do których takie zdarzenie wystąpiło i które Bank uznaje za indywidualnie znaczące, przeprowadzana jest indywidualna analiza przez eksperta pod kątem szacowania wartości odzyskiwalnej ekspozycji ze szczególnym uwzględnieniem szacowanych odzysków z egzekucji zabezpieczeń. Wartość odzyskiwalna ekspozycji, które nie są indywidualnie znaczące i dla których można wyodrębnić grupy homogeniczne pod względem ryzyka, wyznaczana jest zgodnie z obowiązującym w Banku modelem wyceny grupowej. W przypadku stwierdzenia, iż wartość ekspozycji nie jest możliwa do odzyskania w kwocie odpowiadającej wycenie bilansowej aktywa, tworzony jest odpis aktualizujący w wysokości różnicy wartości księgowej aktywa i jego wartości godziwej, który stanowi koszt Banku.

Bank tworzy odpisy na poniesione lecz niezareportowane straty szacowane względem całego portfela ekspozycji, dla których nie stwierdzono utraty wartości na poziomie pojedynczej ekspozycji. Odpis ten szacowany jest z wykorzystaniem wewnętrznego modelu, który uwzględnia charakterystykę wyodrębnionych przez Bank homogenicznych grup należności oraz stopień zabezpieczenia kredytu. Parametry modelu zostały oszacowane na podstawie dostępnych danych historycznych oraz korekty eksperckiej.

Wszystkie zabezpieczenia, występujące jako uznane narzędzie redukcji ryzyka kredytowego w procesie szacowania odpisów i rezerw, uwzględniane są w ich wartości odzyskiwalnej. W celu wyliczenia wspomnianej wartości Bank dokonał szacunków średnich stóp odzysku oraz czasu realizacji dla poszczególnych form zabezpieczeń i ich podtypów. Nie wyklucza to jednak indywidualnego podejścia przy ustalaniu wartości przedstawionych parametrów w przypadku zabezpieczeń uznanych za szczególne ze względu na swoją charakterystykę. Stopy odzysku i czasy realizacji zostały wyznaczone na podstawie wiedzy eksperckiej i dostępnych danych historycznych.

Na dzień 31 grudnia 2011 r.:

- odpis na poniesione lecz niezareportowane straty wyniósł 56,9 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek. Odpis oszacowano względem portfela należności niepozostających w utracie wartości z wykorzystaniem wewnętrznego modelu obowiązującego w Banku. Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- odpis aktualizujący na należności w utracie wartości wyniósł 299 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek oraz 2 mln zł w odniesieniu do instrumentów finansowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Odpis oszacowano z wykorzystaniem

- analizy scenariuszowej (wycena indywidualna) oraz modelu statystycznego (wycena grupowa). Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje zabezpieczone stanowiły 14,7% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 27,3 mln zł. Przez ekspozycje zabezpieczone rozumie się te pozycje, do których przypisane są zabezpieczenia i wg szacunków Bank będzie mógł się z nich zaspokoić do wysokości całości lub części zaangażowania;
 - w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje przeterminowane stanowiły 82% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 280,1 mln zł. Przez ekspozycje przeterminowane rozumie się ekspozycje, dla których opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni.

Dodatkowo ekspozycje dzielone są na kategorie należności: normalna, pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwa, stracona zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw. Automatyczne wyznaczenie kategorii należności odbywa się w trybie dziennym na podstawie przesłanek zarejestrowanych w systemie centralnym Banku.

Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych

Wszystkie ekspozycje kredytowe Klientów Indywidualnych oraz Biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych.

Przegląd ekspozycji obejmuje następujące obszary:

- klient, w szczególności w zakresie:
 - ✓ zdolności kredytowej (w tym ewentualnego wpływu potencjalnych zmian kursów walut oraz stóp procentowych na zdolność kredytową);
 - ✓ pojawienia się sygnałów sugerujących, iż w przyszłości Klient ten może mieć problemy z prawidłową realizacją swoich zobowiązań;
 - ✓ dodatkowo, w przypadku Klienta Biznesowego:
 - i. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej;
 - ii. powiązań kapitałowo-organizacyjnych klientów;
 - iii. branży;
 - iv. inspekcji klienta;
 - ✓ pojawienia się sygnałów mogących negatywnie wpłynąć na prawidłowości realizacji jego zobowiązań w przyszłości;
- poszczególne produkty kredytowe, w szczególności w zakresie:
 - ✓ adekwatności wpływów na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy;
 - ✓ utylizacji przyznanego limitu na karcie kredytowej, limitu odnawialnego w rachunku;
 - ✓ możliwości odnowienia karty kredytowej;
 - ✓ terminowości spłat;
- umowy kredytowe, w szczególności w zakresie:
 - ✓ wykorzystania kredytu w przypadku kredytów transzowych;
 - ✓ realizacji szczegółowych warunków umowy/porozumienia;
 - ✓ monitorowania ustanowienia zabezpieczenia;
- zabezpieczenia, w szczególności w zakresie:
 - ✓ wartości przyjętych zabezpieczeń;
 - ✓ adekwatności przyjętych zabezpieczeń;
 - ✓ odnowienia zabezpieczenia;
- odpisy aktualizujące oraz rezerwy, w szczególności w zakresie:
 - ✓ prawidłowości tworzenia i rozwiązywania odpisów aktualizujących wartość zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości w oparciu o zidentyfikowane przesłanki;

- ✓ prawidłowości tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych, w tym weryfikacji poprawności ujednolicania kategorii należności oraz wyznaczania wysokości rezerwy z uwzględnieniem wartości pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów.

4.11. Podstawowe informacje o portfelu kredytowym

Struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. prezentuje poniższa tablica.

tys. zł

OBSZAR GEOGR/TYP EKSPozyCJI	EKSPozyCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC INSTYTUCJI	EKSPozyCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC ORGANÓW ADMIN. I PODMIOTÓW NIEPROWADZ ĄCYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZ EJ	EKSPozyCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC PRZEDSIĘBIOR CÓW	EKSPozyCJE LUB EKSPozyCJE WARUNKOWE WOBEC SAMORZĄDÓ W TERYTORIALN YCH I WŁADZ LOKALNYCH	EKSPozyCJE LUB EKSP. WAR. ZABEZPIECZONE NA NIERUCHOMOŚC IACH	EKSPozyCJE LUB WARUNKOWE EKSPozyCJE DETALICZNE	EKSPozyCJE PRZETERMINOW ANE
Dolnośląskie	0	1	279 405	0	318 783	466 355	9 474
Kujawsko- Pomorskie	0	49	77 632	0	95 521	187 446	5 039
Lubelskie	0	47	25 450	0	82 694	171 068	1 859
Lubuskie	0	0	11 788	0	65 600	98 911	1 389
Łódzkie	0	1	74 116	0	110 174	229 221	9 345
Małopolskie	5 439	5 397	316 046	0	264 460	359 086	8 109
Mazowieckie	15 148	249	503 706	0	794 087	864 885	12 845
Opolskie	0	0	24 488	0	52 594	82 381	1 162
Podkarpackie	0	84	101 724	0	162 343	188 233	3 727
Podlaskie	0	0	71 609	0	91 462	132 492	2 150
Pomorskie	0	0	261 052	0	395 201	336 566	11 774
Śląskie	0	1	84 317	0	253 879	613 158	11 004
Świętokrzyskie	0	0	38 216	0	25 231	102 655	951
Warmińsko- Mazurskie	0	0	37 147	0	36 994	98 669	1 666
Wielkopolskie	0	0	170 745	0	371 211	412 700	6 664
Zachodniopom orskie	0	63	16 979	0	87 694	142 675	3 536
Inny	0	0	0	0	36 219	35 152	255
RAZEM	20 588	5 891	2 094 420	0	3 244 148	4 521 651	90 948

Struktura branżowa ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. (dotyczy tylko Klientów Biznesowych):

tys. zł

BRANZA/KL. EKSPOZYCJI	EKSPOZYCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC ORGANÓW ADMIN. I PODMIOTÓW NIEPROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	EKSPOZYCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC INSTYTUCJI	EKSPOZYCJE LUB EKSP. WAR. WOBEC PRZEDSIĘBIORCÓW	EKSPOZYCJE LUB EKSP. WARUNKO WE WOBEC SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH I WŁADZ LOKALNYCH	EKSPOZYCJE LUB EKSP. WAR. ZABEZPIECZONE NA NIERUCHOMOŚCIACH	EKSPOZYCJE LUB WARUNKO WE EKSPOZYCJE DETALICZNE	EKSPOZYCJE PRZETERMINOWANE
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	0	0	0	0	0	250	0
BUDOWNICTWO	0	0	345 674	0	390 292	159 570	5 362
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	0	0	11 343	0	1 949	13 430	478
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	0	20 588	83 087	0	20 715	17 641	368
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	0	0	33 844	0	40 742	49 045	1 107
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	0	0	17 780	0	50 612	32 644	556
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	30	0	0	0	5 688	7 122	188
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	0	0	21 499	0	239 393	36 132	333
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	0	0	20 520	0	36 708	18 345	3 932
EDUKACJA	56	0	0	0	3 645	8 186	248
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0	0	6 943	0	5 035	3 612	23
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	0	0	471 963	0	346 517	486 786	25 725
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	0	0	107 463	0	4 837	41 298	239
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	0	0	7 828	0	31 637	32 755	372
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	5 804	0	5	0	8 383	5 604	215
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	0	0	650 905	0	374 942	296 765	10 611
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	0	0	25 429	0	21 127	9 331	384
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	0	0	4 825	0	23 230	183 742	5 410
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	0	0	17 566	0	210	5 145	2

BRAK INFORMACJI O BRANŻY	0	0	0	0	0	97	0
RAZEM	5 891	20 588	1 826 673	0	1 605 659	1 407 502	55 554

Struktura branżowa ekspozycji będących w utracie wartości wraz z utworzonymi na te ekspozycje odpisami z tytułu utraty wartości wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. (dotyczy tylko Klientów Biznesowych):

BRANŻA	WARTOŚĆ EKSPOZYCJI BILANSOWEJ NETTO	WARTOŚĆ ODPIŚW AKT.
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	0	0
BUDOWNICTWO	16 333	10 944
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	478	1 406
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	393	1 245
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	1 724	4 029
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	1 001	2 392
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	221	889
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	347	585
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	7 287	1 912
EDUKACJA	285	143
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	23	401
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	30 034	57 985
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	415	921
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	483	1 015
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	243	561
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	31 064	14 279
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	385	429
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	8 799	9 209
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	0	11

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

ZAPADALNOŚĆ/ KL EKSPOZYCJI	OKRESY EKSP. WAR. WOBEC ORGANÓW ADMIN. I PODMIOTÓW NIEPROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	OKRESY EKSP. WAR. WOBEC INSTYTUCJI	OKRESY EKSP. WAR. WOBEC PRZEDSIĘBIORCÓW	OKRESY EKSP. WAR. WOBEC WARUNKOWE WOBEC SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH I WŁADZ LOKALNYCH	OKRESY EKSP. WAR. ZABEZPIECZONE NA NIERUCHOMOŚC IACH	OKRESY EKSP. WAR. LUB WARUNKO WE EKSP. WAR. DETALE	OKRESY EKSP. WAR. LUB WARUNKO WE EKSP. WAR. DETALE	OKRESY EKSP. WAR. LUB WARUNKO WE EKSP. WAR. DETALE
RACH_BIEZ	8	0	12	0	0	2 994	1 839	
≤ 3M	88	5 439	179 588	0	140 520	202 955	64 743	

> 3M ≤ 6M	186	0	320 585	0	205 094	231 548	893
> 6M ≤ 1Y	166	15 148	714 673	0	247 339	453 467	1 423
>1Y ≤ 2Y	47	0	282 336	0	73 435	278 943	1 827
>2Y ≤ 5Y	5 397	0	268 797	0	309 603	733 022	5 745
>5Y ≤ 10Y	0	0	220 137	0	488 850	1 616 667	12 537
>10Y	0	0	108 291	0	1 779 308	1 002 055	1 942
RAZEM	5 891	20 588	2 094 420	0	3 244 148	4 521 651	90 948

Zmiany stanów odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	tys. zł
	Stan na
	31.12.2011
Bilans otwarcia	144 878
Zmiany odpisów:	154 131
Zwiększenia	309 113
Zmniejszenia	-153 089
Inne zmiany (sprzedaż wierzytelności)	-2 285
Różnice kursowe	392
Bilans zamknięcia	299 009

5. Ryzyko rynkowe

5.1. Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Najważniejszym celem w kontekście zarządzania ryzykiem rynkowym jest uzyskanie niezbędnej informacji, co do skali i rodzaju ryzyka, na jakie narażone są ekspozycje Banku. Muszą one być także stosownie zarządzane, tak aby ich wartość mieściła się w granicach limitów przyjętych przez organa decyzyjne Banku.

Ryzyko rynkowe definiuje się jako prawdopodobieństwo poniesienia potencjalnej straty przez Bank, gdy zaistnieją niekorzystne zmiany cen rynkowych (ceny akcji, kursy walutowe, krzywe rentowności), czynników rynkowych (zmiennosc wycen instrumentów finansowych, korelacja zmian cen pomiędzy poszczególnymi instrumentami), a także zachowań klientów (zrywalność bazy depozytowej, wcześniejsze spłaty kredytów). Uwzględniając najważniejsze typy ryzyka, których źródło stanowią aktywa finansowe, można wyodrębnić ryzyko rynkowe, obejmujące swym zakresem ryzyko walutowe, stopy procentowej oraz płynności.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym zakłada realizację następujących celów:

- znaczące ograniczenie zmienności wyniku oraz zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku;
- kształtowanie optymalnej, pod względem rentowności i potencjalnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału, struktury aktywów i pasywów (księga bankowa);
- dostarczanie klientom podstawowych produktów skarbowych wspomagających zarządzanie ryzykiem związanym z prowadzeniem ich działalności (cel zabezpieczający);
- zapewnienie wypłacalności oraz pełnej dostępności płynnych środków w każdym momencie działania oraz przy założeniu zaistnienia negatywnych scenariuszy rynkowych;

- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem rynkowym oraz wysokością kapitałów własnych utrzymywanych w tym celu;
- zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym i jego ograniczenie. Strategia, metody ograniczenia ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń stosowane przez Bank w 2011 r. w ramach polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka zostały szczegółowo opisane w niniejszym dokumencie w formie punktów 5.1 – 5.8.

Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka rynkowego:

- kursy walutowe;
- indeksy stóp procentowych;
- ceny akcji;
- ceny towarów;
- spread kredytowy związany z ratingiem danego emitenta;
- parametry zmienności opcji.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym i obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka rynkowego. Ponadto dotyczy kontroli transakcji skarbowych poprzez ustalanie i weryfikację zasad ich zawierania, organizacji i wyceny.

W Banku funkcjonuje system limitów dla czynności działalności obciążonej ryzykiem rynkowym obejmujący wszystkie w/w czynniki ryzyka. Dodatkowo, poprzez funkcjonujące w Banku wymagania jakościowe, związane z procesem zarządzania ryzykiem (system kontroli wewnętrznej, wdrażanie nowych produktów, analiza ryzyka prawnego, analiza ryzyka operacyjnego), ograniczane są również ryzyka nie kwantyfikowalne, związane z prowadzeniem działalności skarbowej. W Banku funkcjonuje system limitów, który, zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi i wymaganiami Komisji Nadzoru Finansowego, obejmuje wszystkie istotne czynniki dotyczące ryzyka rynkowego.

W Banku funkcjonują trzy rodzaje limitów, różniące się co do zakresu oraz sposobu funkcjonowania:

- limity podstawowe, obejmujące zbiorcze kategorie ryzyka na najwyższym poziomie agregacji (portfeli lub ryzyk) i ustanawiane decyzją Rady Nadzorczej w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- limity uzupełniające, ustanawiane przez Zarząd Banku, w odniesieniu do pojedynczych kategorii ryzyka lub portfeli i mające na celu zaadresowanie szczegółowych aspektów ryzyka. Limity te mają również na celu uniknięcie koncentracji ryzyka pochodzącego z określonego rynku;
- limity stress-test ograniczające maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko, które są wprowadzane decyzją Zarządu Banku.

Limity obowiązują w każdym momencie prowadzenia działalności Banku (również w trakcie dnia), niezależnie od częstotliwości weryfikowania i raportowania poziomu ich wykorzystania.

Przekroczenia limitów nie są dopuszczalne i w żadnym wypadku nie mogą wynikać ze świadomej decyzji lub działań osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem rynkowym. Sposób postępowania na wypadek ewentualnych przekroczeń limitów określają Zasady Zarządzania Ryzykiem Rynkowym (natychmiastowa rekomendacja dla Biura Transakcji Międzybankowych związana z usunięciem przekroczenia limitu, natychmiastowa informacja dla Komitetu ALCO, informacja na następnym posiedzeniu Rady Nadzorczej).

Jednostka odpowiedzialna za raportowanie przekroczeń limitów (Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym), formułuje również zalecenia odnośnie sposobu dalszego postępowania. Właściciel limitu (Rada Nadzorcza, Komitet ALCO) może podjąć decyzję w zakresie zaakceptowania czasowego przekroczenia limitu lub też zlecić wprowadzenie procedur uniemożliwiających wystąpienie przekroczenia limitu w przyszłości.

5.2. Stosowane modele i miary ryzyka

Wielkość punktu bazowego (bpv – basis point value)

Wielkość bpv określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji / pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości bpv mierzone są w każdym punkcie krzywej oraz w odniesieniu do każdej waluty.

Zmienność wyniku odsetkowego

Zmienność wyniku odsetkowego w odniesieniu do zmiany krzywej dochodowości (w jednym jej punkcie lub na całej długości) mierzona jest przy pomocy wrażliwości wyniku odsetkowego. Miara ta agreguje wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy wszystkich pozycji w Banku, biorąc pod uwagę formułę przeszacowania transakcji, jej bieżące oprocentowanie oraz założenia odnośnie sposobu zachowania Banku w odniesieniu do indeksów odsetkowych zarządzanych przez Bank. Standardowo wrażliwość wyniku odsetkowego mierzona jest w odniesieniu do bieżącej pozycji stopy procentowej i przy założeniu określonego scenariusza rozwoju stóp procentowych w przyszłości, możliwe jest jednak przeprowadzenie symulacji w odniesieniu do prognozowanych zmian w bilansie (wolumenach i strukturze) Banku.

Zmienność wyniku odsetkowego nie obejmuje wpływu zmian stóp procentowych na wyniki wykraczające poza horyzont prognozy, stąd też nie stanowi miary całkowitej (ekonomicznej) ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Wartość ekonomiczna kapitału definiowana jest jako różnica wartości bieżącej (rynkowej) aktywów i pasywów i określa rynkową wartość zobowiązania Banku wobec akcjonariuszy. Zmiana wartości ekonomicznej kapitału określa wpływ zmian krzywej dochodowości na wartość bieżącą aktywów i pasywów. Miara ta uwzględnia wszystkie przyszłe przepływy, stąd też jest całkowitą (ekonomiczną) miarą ryzyka stopy procentowej Banku. Wrażliwość wyniku odsetkowego, mierzona w długich okresach, podaje wartości zbliżone do zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

Model wartości zagrożonej (VaR)

Wartość VaR określa poziom strat, których przekroczenie w danym okresie (horyzont czasowy) nie powinno wystąpić z określonym, wysokim prawdopodobieństwem (poziom ufności). Bank oblicza wielkość VaR, w odniesieniu do wszystkich liniowych czynników ryzyka, stosując metodę wariancji-kowariancji. Przyjęty został jednodniowy horyzont utrzymywania pozycji oraz 99% poziom ufności. Szczegółowy opis modelu VaR zawarty został w innych regulacjach wewnętrznych Banku. Przeliczanie jednodniowego VaR na jednoroczny wyznacza się poprzez przemnożenie wartości przez pierwiastek czasu (250 dni – przybliżona liczba dni sesyjnych w roku)

Miary ryzyka dla opcji

Ryzyko opcji mierzone jest poprzez standardowe miary odnoszące się do wrażliwości (pochodnych cząstkowych) wartości opcji w odniesieniu do poszczególnych czynników mających wpływ na wycenę opcji, takich jak: ceny instrumentu bazowego (Delta), zmienności (Vega), stopy procentowej (Ro) oraz czasu (Theta).

5.3. Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego

W obrębie poszczególnych funkcji istnieje jasny rozdział kompetencji i odpowiedzialności oraz zasad, określonych wewnętrznymi regulacjami. Komórką bezpośrednio odpowiedzialną za zarządzanie i kontrolę ryzyka rynkowego jest Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym.

Rolą Departamentu Zarządzania Ryzykiem Finansowym (DZR) jest monitorowanie oraz definiowanie sposobu, w jaki realizowane są poszczególne polityki zarządzania ryzykiem rynkowym. Ponadto DZR odpowiada za:

- analizę i raportowanie profilu ryzyka rynkowego Banku;
- rekomendowanie bieżących działań związanych z zarządzaniem ryzykiem księgi bankowej, w tym portfeli modelowych;
- gwarantowanie jednolitej terminologii i metod używanych w Banku w odniesieniu do ryzyk finansowych;
- wyznaczanie wielkości kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka rynkowego;
- wspieranie oraz obsługa działalności ALCO;
- tworzenie wszelkich regulacji definiujących proces zawierania transakcji skarbowych na rynku międzybankowym i z klientami Banku;
- tworzenie wzorów dokumentacji używanej w transakcjach z klientami;
- koordynowanie procesu wprowadzania nowych produktów skarbowych i ocena ryzyka związanego z nowym produktem;
- rozwój systemu limitów i narzędzi służących do ich obliczania.

Zawieranie transakcji skarbowych z klientami Banku leży w gestii Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych, natomiast wyłączone prawo do zawierania transakcji na rynku międzybankowym należy do Biura Transakcji Międzybankowych.

Należy podkreślić, że Biura Transakcji Międzybankowych posiada wyłączne kompetencje do utrzymywania otwartych pozycji ryzyka rynkowego w ramach księgi handlowej, oraz zawierania transakcji skarbowych na rachunek własny Banku. Celem zawierania transakcji może być zarządzanie ryzykiem pozycji portfela handlowego w ramach ustanowionych limitów oraz realizacja polityki w zakresie zarządzania ryzykiem księgi bankowej prowadzonej w ramach ustanowionych limitów.

Za niezależność bieżącej kontroli wewnętrznej działalności skarbowej, w tym rozliczania transakcji, odpowiedzialny jest Departament Operacji Bankowych. Departament Operacji Bankowych funkcjonuje jako jednostka w pełni niezależna od Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych. Dodatkowo, szczelność i dokładność nadzoru sprawowanego przez Departament Operacji Bankowych jest podstawą do ograniczenia ryzyka operacyjnego związanego z działalnością skarbową Banku.

Nadzór nad wyżej wymienionymi jednostkami Banku został rozdzielony do szczebla Członka Zarządu, co stanowi dodatkowy czynnik gwarantujący niezależność ich działania. Pełna struktura organizacyjna oraz podział kompetencyjny zostały szczegółowo zdefiniowane przez Zarząd Banku w Regulaminie Organizacyjnym Centrali. Poza wymienionymi wyżej komórkami organizacyjnymi, w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym aktywną rolę odgrywają Rada Nadzorcza i Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO, Komitet ALCO), sprawuje bieżącą kontrolę nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, w tym ryzykiem płynności. Podejmuje wszelkie decyzje z tym związane, o ile nie zostały one uprzednio zakwalifikowane do wyłącznych kompetencji Zarządu bądź Rady Nadzorczej.

Do obowiązków ALCO należy m.in.:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, zarówno związanym z księgą handlową, jak i księgą bankową, w tym wydawanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem dotyczącym obu ksiąg bankowych;
- akceptacja limitów operacji Banku na rynkach pieniężnych i kapitałowych;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem płynnością w Banku, zarówno związanej z księgą handlową, jak i księgą bankową;
- zlecanie działań związanych z pozyskaniem źródeł finansowania działalności Banku oraz nadzór nad realizacją Planu Finansowania;
- wydawanie decyzji w zakresie zarządzania Portfelami Modelowymi.

Podstawowe założenia strategii zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku, przewidzianym w danym okresie budżetowym, przybierają formę Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami, opracowywanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i przedstawianej przez Zarząd do akceptacji Radzie Nadzorczej. Polityka przedstawiana jest Radzie Nadzorczej w ramach akceptacji budżetu rocznego i obowiązuje do momentu jej następnej aktualizacji.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem, m.in.:

- określając corocznie strategię Banku w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym poprzez akceptację Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- akceptując strategię zarządzania ryzykiem rynkowym Banku, w tym głównych limitów ryzyka;
- kontrolując zgodność polityki Banku, w zakresie podejmowania ryzyka, ze strategią i planem finansowym Banku poprzez dokonywanie regularnego przeglądu profilu ryzyka rynkowego Banku na podstawie otrzymywanych raportów;
- rekomendując działania skierowane na zmianę profilu ryzyka Banku.

Informacje na temat charakteru i poziomu ryzyka przekazywane są Radzie Nadzorczej przez Zarząd, za wyjątkiem wyników kontroli wewnętrznej systemu zarządzania ryzykiem rynkowym, które przekazywane są przez Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiedzialny jest m.in. za:

- nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem rynkowym, monitorowanie i sprawozdawanie na temat ryzyka rynkowego;
- określanie odpowiedniej organizacji oraz podziału zadań w zakresie zawierania transakcji skarbowych;
- akceptację polityk i instrukcji regulujących zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku oraz sprawne funkcjonowanie systemów identyfikacji;
- wyznaczanie limitów szczegółowych dla ograniczenia ryzyka Banku oraz zapewnienie odpowiedniego mechanizmu ich monitorowania i powiadamiania o przekroczeniach.

5.4. Raportowanie ryzyka rynkowego

W zakresie ryzyka rynkowego DZR sporządza :

- informację zbiorczą na temat ryzyka rynkowego dla Zarządu i Rady Nadzorczej, zawierająca szczegółowy opis profilu ryzyka Banku, omówienie wyników zarządzania aktywami i pasywami oraz przedstawienie poziomu wykorzystania limitów - minimum kwartalnie;
- raport na temat ryzyka rynkowego dla Komitetu ALCO, prezentowany na każdym regularnym posiedzeniu zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie Komitetu;
- bieżące raporty zarządcze na temat wykorzystania limitów ryzyka rynkowego, zgodnie z określoną częstotliwością monitorowania limitów;
- raporty ad hoc wg zapotrzebowania określonego przez kierownictwo Banku.

Komitet ALCO może określić dodatkowe potrzeby raportowe w odniesieniu do pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Raportowanie ryzyka rynkowego przybiera ponadto formę kwartalnej informacji zbiorczej na temat ryzyka rynkowego, której odbiorcami są Zarząd i Rada Nadzorcza, gdzie zawarty będzie szczegółowy opis profilu ryzyka Banku oraz przedstawienie poziomu wykorzystania limitów.

5.5. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej zdefiniowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze bankowej Bank przywiązuje szczególną wagę do analizy specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania określane jako ryzyko zmiany wyniku odsetkowego Banku spowodowane różnicami w terminach zmiany stóp procentowych dla pozycji aktywów i pasywów, przy czym stosowane w Banku zasady mapowania przepływów pieniężnych na potrzeby pomiaru w/w ryzyka określają sposób postępowania w przypadku:
 - rachunków/pozycji o ustalonym terminie i harmonogramie spłaty oddzielnie dla stopy stałej oraz zmiennej – przepływy mapowane zgodnie z harmonogramem spłaty oraz terminami najbliższego przeszacowania stopy procentowej;
 - rachunków/pozycji o nieustalonym terminie i harmonogramie spłaty – przepływy mapowane na podstawie szacowanego terminu spłaty (zgodnego z założeniami stosowanymi do modelowania ryzyka płynności) oraz wg wyznaczonego poziomu elastyczności oprocentowania produktu w odniesieniu do zmian stóp rynkowych;
 - pozycji pochodnych – mapowanie przepływów zgodne z Uchwałą 76/2010 załącznik 2 (pozycje pierwotne);
- ryzyko bazowe, określone jest jako wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
- ryzyko opcji, oznacza ryzyko związane ze spadkiem wyniku odsetkowego Banku w przypadku wycofania się klienta z danej transakcji przed kontraktowym okresem zapadalności (wcześniejszą spłatą kredytu, zerwaniem depozytu);
- modelowanie rachunków o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla depozytów bieżących);
- wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwałe).

Pomiaru ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej i kontroli wykorzystania przyjętych limitów dokonuje codziennie Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Raport z analizy ryzyka stopy procentowej jest prezentowany Komitetowi ALCO w cyklach miesięcznych oraz Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej kwartalnie.

Jedną z metod szacowania ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej jest wyznaczanie wielkości BPV. Wielkość BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji / pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzone są w każdym punkcie krzywej oraz w odniesieniu do każdej waluty. Oszacowanie BPV na koniec roku przedstawia poniższa tabela.

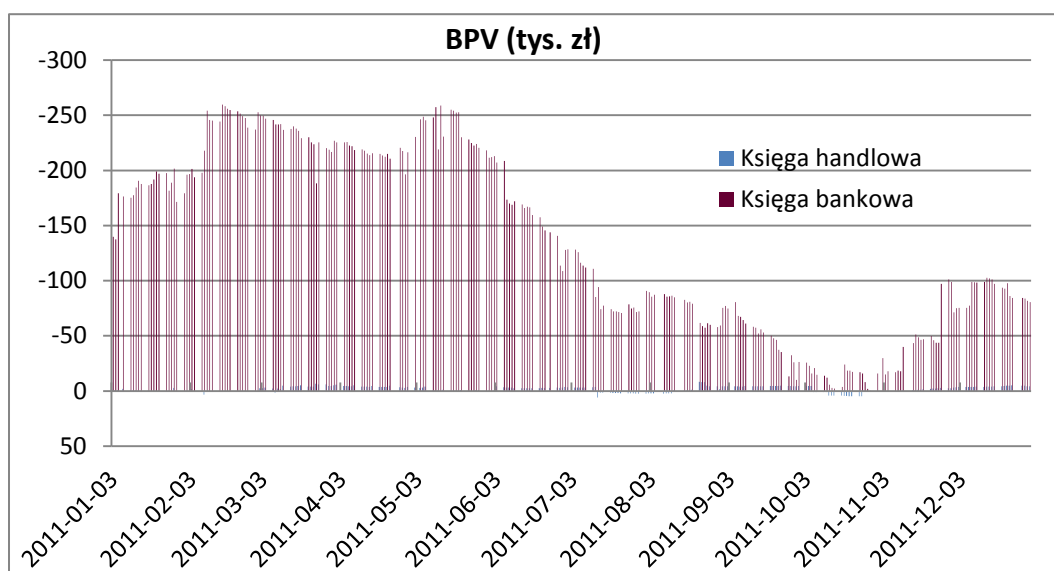
	tys. zł						
Waluta	Do 6 mies.	6 mies.-1 rok	1 rok -3 lata	3 -5 lat	5 -10 lat	10 -15 lat	łącznie
PLN	15,3	-22,1	-52,8	-42,2	0,6	0,0	-101,2
EUR	-6,4	-1,9	13,1	-23,1	2,8	0,0	-15,5

USD	7,7	4,2	0,3	0,1	0,0	0,0	12,3
CHF	-0,6	0,5	0,1	-4,3	0,0	0,0	-4,3
GBP	1,4	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3
INNE	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Razem	17,4	-18,5	-39,3	-69,5	3,4	0,0	-106,5

Statystyka BPV za okres styczeń – grudzień 2011 r.

tys. zł

Księga	Min	Średni	Max
Księga bankowa	-259,8	-136,0	-0,1
Księga handlowa	-8,23	-1,7	5,8
Razem	-259,4	-137,7	1,7

Kolejną miarą ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank jest wyliczana w cyklach miesięcznych zmienność wyniku odsetkowego w odniesieniu do zmiany krzywej dochodowości. Miara ta agreguje wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy wszystkich pozycji w Banku, biorąc pod uwagę formułę przeszacowania stopy procentowej dla transakcji, wysokość jej bieżącego oprocentowania oraz założenia odnośnie sposobu zachowania Banku w odniesieniu do indeksów odsetkowych zarządzanych przez Bank. Bank w kalkulacji zmienności wyniku odsetkowego przyjmuje dwa scenariusze: natychmiastowy wzrost oraz spadek stóp procentowych o 100 pb oraz ich utrzymanie się na tym samym poziomie przez okres 12 miesięcy.

Na koniec 2011 r. zmienność rocznego wyniku odsetkowego wyznaczono na następującym poziomie:.

tys. zł		
Zmiana wyniku odsetkowego		
Waluta	+100 pb	-100 pb
AUD	9,92	-9,92
CAD	13,13	-13,13
CHF	-771,54	771,54
CZK	-109,77	109,77
DKK	3,03	-3,03

EUR	2 187,24	-2 187,24
GBP	-128,79	128,79
NOK	12,74	-12,74
PLN	20 945,63	-20 945,63
RUB	33,09	-33,09
SEK	31,09	-31,09
USD	-1 450,73	1 450,73
Razem	20 775,44	-20 775,44

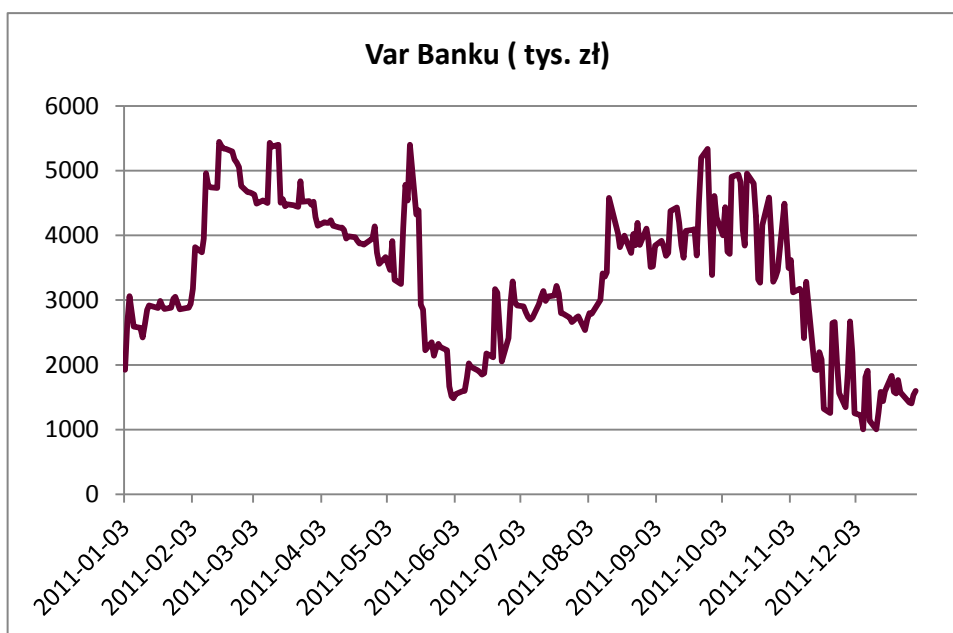
Jednocześnie w celu szacowania poziomu ryzyka stopy procentowej Bank stosuje opisany wyżej model wartości zagrożonej (VaR). Mierzony tą metodą kapitał ekonomiczny na pokrycie ww. rodzaju ryzyka na koniec roku prezentuje poniższa tabela (99% VaR o horyzoncie 250 dni).

	tys. zł
Księga	VaR
Księga bankowa	7 950
Księga handlowa ¹	4 218
Razem²	7 992

Statystyka VaR za okres styczeń – grudzień 2011 r.

tys. zł

Księga	Min	Średni	Max
Księga bankowa	5 053	17 963	30 019
Księga handlowa	1 662	4 845	8 741
Razem	5 012	16 728	27 221

¹ VaR księgi handlowej zawiera prezentowany powyżej VaR z tytułu ryzyka walutowego.

² j.w.

Limity ryzyka stopy procentowej w Banku obejmują wpływ zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy, jak również wartość ekonomiczną kapitału Banku. Wykorzystanie limitu zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy zmianie stóp procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, zaś pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) wg stanu na koniec grudnia 2011 r. przedstawiono poniżej.

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału
+400 / +100	-29 465
+100 / +400	-18 794
+200 / +200	-29 585
- 200 / - 200	22 638
- 100 / - 400	20 353
- 400 / - 100	37 001

Ryzyko stopy procentowej jest transferowane z jednostek biznesowych do Biura Transakcji Międzynarodowych będącego centralną i wyłączną jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej (w ramach określonej polityki oraz limitów).

5.6. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe zdefiniowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na wyniki Banku w perspektywie długookresowej, który może mieć miejsce poprzez przewalutowanie przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być narażone na ryzyko walutowe i co za tym idzie, podejmowanie takich przedsięwzięć, które ograniczałyby, w sposób maksymalny, ewentualne straty poniesione z tytułu tego ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego Banku, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem walutowym Bank zobowiązany jest do monitorowania wielkości i skali zajmowanych pozycji walutowych oraz dokonania pomiaru ryzyka na podstawie stosowanego modelu wartości zagrożonej, w ramach uchwalonych limitów. Uzupełnieniem do stosowanych limitów są dokonywane w Banku okresowe analizy potencjalnych scenariuszy, które na celu mają dostarczenie informacji o narażeniu Banku na ryzyko walutowe w sytuacji szokowych zmian kursów walutowych. Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się m.in. poprzez nałożenie limitów i wartości progowych na ryzyko.

Całość ryzyka walutowego związanego z pozycjami księgi bankowej transferowane jest do Biura Transakcji Międzynarodowych i zarządzane w ramach limitów ustanowionych dla księgi handlowej. Portfele księgi bankowej nie utrzymują otwartych pozycji walutowych.

W celu pomiaru ryzyka walutowego Bank stosuje model wartości zagrożonej (VaR - Value at Risk). Model VaR definiowany jest jako potencjalna wartość straty na utrzymywanych pozycjach

walutowych związanych ze zmianami kursów walutowych, z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Bank do wyznaczenia VaR stosuje metodę wariacji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem zarówno indywidualnie jak i łącznie. Oszacowanie wartości zagrożonej Banku na koniec roku na portfelu walutowym, w horyzoncie czasowym wynoszącym 250 dni, kształtowało się na poziomie 63 681,60 zł z poziomem ufności 99%.

zł	
horyzont [dni]	250
VaR	63 681,60

Statystyka VaR na portfelu walutowym za okres styczeń – grudzień 2011 r. dla Alior Banku S. A.

tys. zł		
Min	Średni	Max
10,46	171,43	991,13

Pozycję walutową Alior Banku oraz wykorzystanie limitów walutowych na dzień 31 grudnia 2011 r. prezentuje poniższa tabela.

w mln waluty		
Obciążenie limitu		
Waluty	Limit	Obciążenie
PLN (brutto)	8,0	0,2
PLN (netto)	4,0	0,2
Grupa A		
EUR	0,5	0,0
USD	0,5	0,0
CHF	0,5	0,0
GBP	0,5	0,0
Grupa B		
PLN (netto)	1,0	0,1
AUD	0,2	0,0
CAD	0,2	0,0
CZK	1,5	0,2
DKK	1,0	0,0
NOK	1,0	0,0
RUB	2,0	0,0
SEK	1,0	0,0
Towary	1,0	0,0

Wykorzystanie limitu stress-test dla pozycji walutowej, wyznaczone jako maksymalna strata, jaka byłaby osiągnięta przez Bank, w przypadku wystąpienia najbardziej niekorzystnej z dziennych zmian kursów walutowych, jakie wystąpiły w ciągu ostatnich minimum 4 lat na koniec grudnia 2011 r. wyniosło 10 085 zł.

5.7. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest w Banku jako ryzyko niemożności zrealizowania na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie zobowiązań płatniczych, wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada. Z ryzykiem płynności wiąże się nierozzerwalnie płynność finansowa, definiowana jako trwała zdolność wywiązywania się z wszelkich zobowiązań Banku, połączona z możliwością zapewnienia odpowiednich środków na zrealizowanie strategii Banku w zakresie wzrostu sumy bilansowej.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega na zapewnieniu i utrzymywaniu zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank realizuje następujące cele:

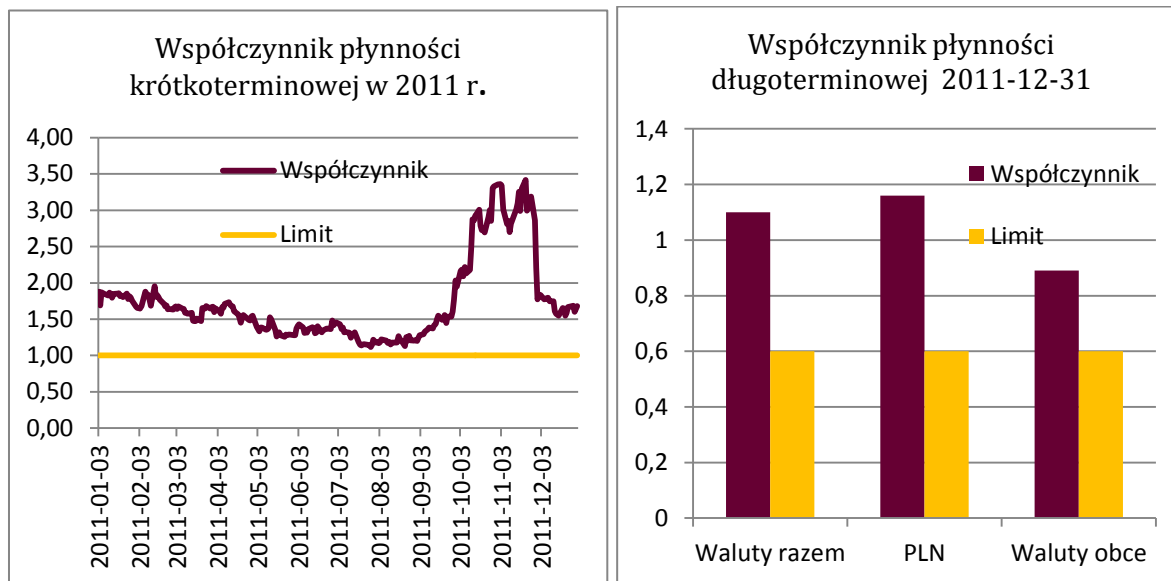
- Zapewnienie, w każdym momencie działalności Banku, pełnej wypłacalności, tzn. zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie podstawowej rezerwy płynności na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej w celu uruchomienia Planu Awaryjnego utrzymania płynności;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z polskimi wymogami regulacyjnymi, dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Powyższe cele realizowane są w sposób niezależny przez odpowiednie jednostki organizacyjne, których kompetencje i odpowiedzialności są jasno określone w wewnętrznych regulacjach. W ramach procesu zarządzania płynnością Bank okresowo przeprowadza w postaci raportów analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności. Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Bank wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność płatnicza, rozumiana jako zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty. Bank, w szczególności, w ramach zarządzania płynnością płatniczą skupia się na analizie płynności natychmiastowej oraz bieżącej (do 7 dni);
- płynność krótkoterminowa, definiowana jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa rozumiana jest jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności do 6 miesięcy;
- płynność długoterminowa to monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Zarządzanie ryzykiem płynności płatniczej oraz krótkoterminowej obejmuje zdarzenia, które będą miały wpływ na płynność Banku w okresie od 1 dnia do 1 miesiąca. Głównym celem zarządzania płynnością jest stałe zapewnianie Bankowi zdolności do regulowania zwykłych i nadzwyczajnych zobowiązań przy jednoczesnym minimalizowaniu związanych z tym kosztów oraz spełnianie wymagań nadzorczych odnośnie poziomu rezerwy obowiązkowej oraz wypełnienia minimalnych wymaganych norm płynności. Zarządzaniem płynnością płatniczą i krótkoterminową zajmuje się Biuro Transakcji Międzybankowych, które jest w postaci dziennych raportów nadzorowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym.

Za kontrolę i monitorowanie płynności średnio i długoterminowej odpowiedzialny jest Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym, który sporządza w cyklu miesięcznym raporty omawiane na posiedzeniach Komitetu ALCO oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Współczynnik płynności krótkoterminowej – iloraz rezerwy płynności do środków obcych niestabilnych

Współczynnik płynności długoterminowej – iloraz sumy pasywów o terminie wymagalności powyżej 1 roku do aktywów o terminie zapadalności powyżej 1 roku

Bank utrzymuje na wysokim poziomie bufor płynności, inwestując w dłużne papiery wartościowe rządowe oraz przedsiębiorstw o najwyższych ratingach, charakteryzujące się możliwością szybkiego upłynnienia, w zakresie ustalonych planem finansowym limitów. Poziom ten jest kontrolowany wskaźnikiem aktywów płynnych wobec bazy depozytowej, który na dzień 31.12.2011 r. kształtował się na poziomie 25%.

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności, obejmujące m.in. monitorowanie (w nawiasach wartości na koniec 2011 r.):

- wskaźnika depozytów wobec kredytów (1,3);
- stabilności bazy depozytowej (0,9), w tym zerwań depozytów (4 %);
- koncentracji depozytów (niski poziom);
- luki płynności bilansowej i pozabilansowej.

Analizę luki Bank przeprowadza w oparciu o urealnione przepływy pieniężne, uwzględniające m.in. następujące założenia:

- ✓ stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, odnowienia depozytów);
- ✓ możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- ✓ możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

W ramach monitorowania poziomu ryzyka płynności Bank przeprowadza co najmniej raz na pół roku scenariuszową analizę stresową płynności w przypadku wystąpienia kryzysu spowodowanego przez czynniki wewnętrzne oraz w całym systemie finansowym.

Na wypadek wzrostu ryzyka płynności lub pogorszenia się stanu płynności Bank posiada awaryjne plany postępowania, określające czynniki ostrzegawcze, odpowiedzialności poszczególnych jednostek zarządzających ryzykiem płynności oraz źródła i koszt pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Banku. Plan awaryjne podlegają okresowej weryfikacji.

Miary płynności na 31.12.2011 r.

Miary płynności	Poziom wskaźnika
Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,70
Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	2,48

5.8. Ekspozycje kapitałowe

W bilansie Banku za rok obrotowy 2011 nie występowały ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym. Ekspozycje kapitałowe w portfelu handlowym zostały nabyte w celu osiągnięcia zysku w długim okresie (aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności) oraz zarządzania płynnością i obejmują operacje wymienione w par. 2 pkt. 2 Uchwały 76/2010 KNF.

6. Ryzyko operacyjne

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Alior Bank S.A. stosuje definicję ryzyka operacyjnego zaproponowaną przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zgodnie, z którą ryzyko operacyjne oznacza ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub z zagrożeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, ale wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym opierając się na przepisach Ustawy Prawo Bankowe, postanowieniach Uchwały nr 76/2010 oraz 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego, Rekomendacji M, która uwzględnia wytyczne Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Polityka wewnętrzna Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym opisana została w regulacji „Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Banku S.A.”. Zostały w niej określone model i cele zarządzania ryzykiem operacyjnym dotyczące:

- zapewnienia i utrzymania zgodności działalności Banku z wymogami prawnymi;
- wspierania bezpieczeństwa depozytów klientów i kapitału oraz stabilności wyniku finansowego Banku;
- utrzymywania ryzyka operacyjnego na akceptowalnym i uzasadnionym biznesowo poziomie, monitorowania tego poziomu;
- usprawniania procedur i procesów bankowych w celu redukcji ryzyka operacyjnego;
- zwiększenia satysfakcji klientów i pozycji konkurencyjnej Banku;
- obniżenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki w zakresie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku. W tym celu Zarząd jest regularnie informowany na temat zagrożeń operacyjnych, na które narażony jest Bank.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Operacyjnego, odpowiedzialny za:

- bieżący monitoring i ocenę poziomu ekspozycji na ryzyko operacyjne w skali całego Banku;

- podejmowanie niezbędnych działań w celu ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
- systematyczny monitoring wyników podjętych rekomendacji w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zarządzania ciągłością działania Banku.

Bieżącym monitorowaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem metodyk jego kontroli, zajmuje się Zespół Procesów Ryzyka Operacyjnego i Wdrożeń w ramach Departamentu Zarządzania Operacjami.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń, incydentów i strat operacyjnych, która umożliwi efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń, incydentów i strat operacyjnych jest wspomagany przez system do zarządzania ryzykiem operacyjnym OpRisk Suite.

W 2011 roku zarejestrowano łącznie 248 strat operacyjnych, a ich poziom osiągnął wartość 3 953 594 zł - w porównaniu do roku 2010 nastąpił wzrost wartości strat operacyjnych o 3 365 574 zł. Istotne straty operacyjne wystąpiły w III kwartale 2011 i dotyczyły zdarzenia operacyjnego, w wyniku którego Oddział Banku przyjął i zaksięgował wpłatę zamkniętą zawierającą falsyfikaty znaków pieniężnych oraz zdarzenia dotyczące kradzieży depozytów Klientów Banku przez Bankiera w okresie 2009-2011. W obydwu przypadkach właściwe jednostki organizacyjne podjęły działania w celu eliminacji wystąpienia podobnych zagrożeń operacyjnych w przyszłości. Trwają także prace w celu odzyskania części poniesionych strat w ramach wykupionego przez Bank ubezpieczenia BBB (Bankers Blanket Bond).

Straty operacyjne w 2011 roku:

Typ danych		Strata operacyjna brutto / Kwota odzyskana (w zł)	
		2010	2011
Łączna kwota straty brutto	Normalne straty operacyjne	588 020	3 953 594
	Kredytowe straty operacyjne	0	0
Kwoty odzyskane z tytułów innych niż ubezpieczenie		0	4 147
Kwoty odzyskane z tytułu ubezpieczenia		130 943	133 638
Liczba strat operacyjnych		142	248

W celu bieżącego monitorowania stanu i profilu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodykę Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI – Key Risk Indicators). Przy jej zastosowaniu monitoruje zmiany czynników ryzyka operacyjnego, analizę trendu zmian ekspozycji na ryzyko oraz wczesne wykrycie wzrostu poziomu zagrożenia operacyjnego dla wszystkich obszarów działalności Banku. Monitoring KRI odbywa się w cyklach miesięcznych.

Polityka Banku stanowi, że bieżąca kontrola ryzyka operacyjnego dotyczy jednostek na wszystkich poziomach organizacyjnych i wszystkich pracowników Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obszarze obsługiwanych przez siebie procesów i aktywnie minimalizują to ryzyko, podejmując wszelkie możliwe działania mające na celu uniknięcie strat operacyjnych.

Proces ograniczania ryzyka operacyjnego jest jednym z najważniejszych wchodzących w skład zarządzania ryzykiem operacyjnym, ponieważ decyzje o ograniczaniu ryzyka operacyjnego, każdorazowo bezpośrednio kształtują profil ryzyka operacyjnego. Zarząd Banku na podstawie

rekomendacji Komitetu Ryzyka Operacyjnego dotyczących obszarów działalności Banku szczególnie narażonych na zagrożenia operacyjne, podejmuje decyzje odnośnie dalszych działań Banku w kierunku ograniczenia, akceptacji ryzyka operacyjnego lub zaprzestania działalności, której towarzyszy ekspozycja na ryzyko operacyjne. Dla zidentyfikowanych istotnych zagrożeń operacyjnych dla Banku Zarząd podejmuje decyzję o konieczności ograniczenia ryzyka operacyjnego poprzez wykup właściwych polis ubezpieczeniowych.

W zakresie utrzymania ciągłości działania, Bank posiada wdrożone regulacje pozwalające zidentyfikować i przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom mogącym zakłócić ciągłość obsługi krytycznych procesów, w szczególności są to : „Polityka zarządzania ciągłością działania w Alior Banku” , „Procedura zarządzania awaryjnego i kryzysowego w Alior Banku” oraz „Plan komunikacji awaryjnej i kryzysowej”. Regulacje te wraz z ekspercką wiedzą pracowników oraz skuteczną komunikacją, tworzą sprawny system zarządzania ciągłością działania w Alior Banku.

W roku 2011 Bank przeprowadził weryfikację, aktualizację i testy Planów BCP dla krytycznych procesów biznesowych zdefiniowanych w oparciu o wyniki analizy BIA (Business Impact Analysis).

Takie podejście umożliwia realizację celów, wymagań prawnych oraz pomaga budować poprawne relacje z klientami.

7. Fundusze własne

Fundusze własne Banku składają się z funduszy podstawowych i uzupełniających.

Na 31.12.2011 r. fundusze podstawowe obejmowały:

- fundusze zasadnicze:
 - kapitał wpłacony;
 - kapitał rezerwowy;
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe:
 - wartości niematerialne;
 - strata netto bieżącego okresu;
 - strata z lat ubiegłych;
 - niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych:
 - zysk zweryfikowany przez biegłego rewidenta.

W skład funduszy uzupełniających wchodzi niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży – w wysokości 80% ich wartości przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym.

Strukturę funduszy własnych Banku prezentuje poniższe zestawienie.

	tys. zł	
	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Fundusze podstawowe	935 205	867 766
Fundusze zasadnicze banku	1 002 569	1 095 939
Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	- 165 521	- 228 173
Wartości niematerialne	- 122 855	- 132 596
Strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu	- 26 369	- 93 370
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	- 16 297	- 2 207
Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	98 157	
Zysk zweryfikowany przez biegłego rewidenta	98 157	
Fundusze uzupełniające	44 348	8 112
Pożyczka podporządkowana	44 168	
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	180	8 112
Fundusze własne	979 553	875 878

8. Wymogi kapitałowe

Na koniec 2011 r. łączny wymóg kapitałowy obejmował wymogi z tytułu:

- ryzyka walutowego;
- ryzyka ogólnego stóp procentowych;
- ryzyka cen towarów, cen instrumentów dłużnych oraz cen kapitałowych papierów wartościowych;
- przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań;
- przekroczenia progu koncentracji kapitałowej;
- ryzyka kredytowego;
- ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozliczenia i dostawy;
- ryzyka operacyjnego.

Przy wyliczaniu wymogów kapitałowych na 31.12.2011 r. Bank stosował przepisy zawarte w Uchwale Komisji Nadzoru Finansowego 76/2010 z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami:

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego liczony był z zastosowaniem metody podstawowej zgodnie z załącznikiem nr 6 w/w Uchwały;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych zgodnie z załącznikiem nr 10 w/w Uchwały;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka:
 - ✓ cen towarów - załącznik nr 7 w/w Uchwały;
 - ✓ cen kapitałowych papierów wartościowych – załącznik nr 8 w/w Uchwały;
 - ✓ szczególnego cen instrumentów dłużnych – załącznik nr 9 w/w Uchwały;

- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań – zgodnie z załącznikiem nr 12 w/w Uchwały;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej – zgodnie z załącznikiem nr 13 w/w Uchwały;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 w/w Uchwały. W roku 2011 Bank nie stosował procedur saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozliczenia i dostawy liczony był zgodnie z załącznikiem nr 11 w/w Uchwały, wymóg z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta liczony był z zastosowaniem metody standardowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego liczony był z zastosowaniem metody standardowej – zgodnie z załącznikiem nr 14 w/w Uchwały.

W związku z tym, że Bank rozpoczął działalność w 2008 r. a przepisy uchwały nie precyzują zasad obliczania wymogu na ryzyko operacyjne dla nowo powstałych banków, uwzględniono dodatkowo pismo wyjaśniające KNF, na podstawie którego wyliczenie wymogu na ryzyko operacyjne oparto:

- w pierwszym roku działalności na prognozie wyniku finansowego na ten rok;
- w drugim roku działalności na wyniku za pierwszy rok funkcjonowania Banku.

Jako, że całkowita pozycja walutowa nie przewyższała na koniec 2011 r. 2% funduszy własnych Banku wymóg z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0. Wartość zerową osiągnął także wymóg z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, przekroczenia progu koncentracji kapitałowej, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych oraz ryzyka rozmycia i dostawy.

Wymóg kapitałowy wg stanu na 31.12.2011 roku kształtował się zgodnie z poniższym zestawieniem:

Rodzaj ryzyka	tys. zł	
	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:	8 397	6 917
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0	0
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów,	595	16
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych	111	0
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych	0	1 728
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych	7 690	5 173
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0	0
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej	0	0
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	45 566	24 421
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	716 881	409 516
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta	13 648	5 392
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia i dostawy	0	0
Razem	784 492	446 246

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji przedstawiał się następująco:

Klasa ekspozycji	tys. zł	
	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Rządy i banki centralne	661	3 143
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0	0
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	451	121
Wielostronne banki rozwoju i organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje-banki	31 796	12 538
Przedsiębiorcy	173 024	100 238
Detaliczne	278 287	198 276
Zabezpieczone na nieruchomościach	194 348	65 035
Przeterminowane	7 790	3 957
Nadzorcze kategorie wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorców	0	0
Jednostki uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe ekspozycje	30 525	26 208
RAZEM	716 881	409 516

9. Kapitał wewnętrzny

W Alior Bank S.A. funkcjonuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) zgodny z Uchwałą nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie, aby wszystkie ryzyka, na które narażony jest Bank, były analizowane pod kątem istotności oraz, aby Bank posiadał odpowiednią ilość kapitału dla pokrycia ryzyka uznanego za istotne.

Proces ten obejmuje następujące fazy:

- identyfikacja ryzyka oraz określenie istotności poszczególnych rodzajów ryzyka;
- kwantyfikacja ryzyka;
- agregacja ryzyka (ustalanie wielkości wymaganego kapitału wewnętrznego);
- raportowanie;
- przegląd procesu.

Każda faza podlega regularnej weryfikacji, w celu dostosowania jej do aktualnej sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej Banku.

9.1. Analiza ryzyk oraz wybór ryzyk istotnych

Bank dokonuje regularnego przeglądu wszystkich możliwych rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji celów Banku oraz klasyfikuje je jako istotne, nieistotne lub nieobecne w działalności Banku. Przegląd ten następuje raz na rok lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Obecnie Bank uznaje następujące rodzaje ryzyka za istotne:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta);
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej;
- ryzyko płynności;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko kredytowe koncentracji branżowej.

Dla każdego istotnego ryzyka Bank ustala metodę szacowania wysokości kapitału niezbędnego na jego pokrycie.

Dla ryzyka uznanego za istotne w Banku na 31.12.2011r. funkcjonowały następujące metody szacowania wielkości kapitału wewnętrznego:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta) – regulacyjna metoda standardowa;
- ryzyko operacyjne – metodyka oparta o wzrost sumy bilansowej Banku;
- ryzyko rynkowe – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR;
- ryzyko płynności – model wewnętrzny oparty na scenariuszach kryzysowych;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – zmiana wartości ekonomicznej kapitału pod wpływem zmian stóp procentowych o +/-200 p.b. (najbardziej niekorzystny wariant);
- ryzyko kredytowe koncentracji branżowej – poziom odpisów z tytułu utraty wartości dla branż, których udział w portfelu kredytowym Banku przekracza 10%. Odpisy są szacowane przy założeniu niekorzystnego scenariusza poziomu zdarzeń niewypłacalności z uwzględnieniem charakterystyki branży.

Oszacowane kwoty są agregowane, aby ustalić kwotę kapitału wymaganego na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka ponoszonego przez Bank. Bank stosuje konserwatywne podejście przez brak uwzględniania efektu korelacji pomiędzy różnymi rodzajami ryzyka.

9.2. Monitorowanie procesu

Wielkość kapitału wewnętrznego, oszacowanego dla poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka, jest regularnie monitorowana w odniesieniu do wielkości kapitału dostępnego. Wyniki monitoringu są regularnie raportowane organom kierującym Bankiem.

ICAAP i jego dokumentacja podlegają przeglądowi. W czasie przeglądu sprawdza się, czy ICAAP odpowiada charakterowi i wielkości działalności Banku, czy istnieje wyraźne powiązanie pomiędzy poziomem wymaganego kapitału a strategią działalności oraz apetytem na ryzyko. Przeglądy te

odbywają się raz w roku lub w momencie wystąpienia znaczących zmian w środowisku wewnętrznym lub zewnętrznym Banku.

10. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Zgodnie z zasadami Uchwały 259/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r., zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania, przez banki, informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu, Alior Bank S.A. przekazuje informacje określonych w § 1 pkt1-6 w/w Uchwały.

10.1. Proces ustalania polityki zmiennych wynagrodzeń

Uchwałą nr 97/2011 Rady Nadzorczej Alior Bank S.A. została przyjęta Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzeń Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Alior Bank S.A.

W zakresie przygotowania Polityki Alior Bank S.A. nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego. W proces przygotowania Polityki zaangażowani byli:

Rada Nadzorcza:

- zatwierdza Politykę zmiennych składników wynagrodzeń;
- powołuje spośród swoich członków Komitet ds. Wynagrodzeń;
- zapoznaje się z raportami Departamentu Audytu Wewnętrznego, zwanym dalej DAW;
- może zlecać DAW dodatkowe przeglądy aktualności i funkcjonowania Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- nakazuje Zarządowi dokonanie aktualizacji Polityki;
- nadzoruje przestrzeganie ustalania w Banku Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- podejmuje decyzję w której wyraża zgodę, lub odmawia zgody na wypłatę w całości lub części zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu oraz Dyrektorowi DAW. Zgoda na wypłatę całości lub części albo odmowa wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń uzależniona jest od oceny efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze;

Zarząd:

- odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnej Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- zatwierdza, po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. Wynagrodzeń, stanowiska kierownicze w Alior Bank S.A. podlegające rygorom Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- może zlecić DAW dokonanie dodatkowego przeglądu aktualności Polityki zmiennych składników wynagrodzeń i sporządzenie raportu;
- podejmuje decyzję w której wyraża zgodę, lub odmawia zgody na wypłatę w całości lub części zmiennych składników wynagrodzeń innym osobom niż członek Zarządu i Dyrektor DAW. Zgoda na wypłatę całości lub części albo odmowa wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń uzależniona jest od oceny efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze;

Departament Audytu Wewnętrznego:

- dokonuje w terminie do dnia 10 grudnia każdego roku przeglądu aktualności Polityki zmiennych składników wynagrodzeń i sporządza stosowny raport;

- w terminie do dnia 20 grudnia każdego roku, za pośrednictwem Dyrektora Audytu Wewnętrznego, przedstawia Radzie Nadzorczej raport z przeglądu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- dokonuje przeglądu aktualności Polityki zmiennych składników wynagrodzeń w innych terminach na zlecenie Rady Nadzorczej, Zarządu, Członka Zarządu nadzorujący Departament Zarządzania Personalem;

Dyrektor Departamentu Zarządzania Personalem:

- prowadzi oraz aktualizuje Wykaz stanowisk kierowniczych podlegających rygorom Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- przesyła do Komisji Nadzoru Finansowego dane, o których mowa w § 34 ust 1 uchwały 258/2011 KNF;
- prowadzi rejestr i przechowuje pisemne oświadczenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zobowiązujące do nie korzystania z własnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności, z wyłączeniem ubezpieczeń obowiązkowych wynikających z przepisów szczególnych, które neutralizowałyby środki podejmowane w odniesieniu do tych osób w ramach realizacji Polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Regulacja, zwaną dalej Polityką, normuje zasady stosowane przez Alior Bank S.A. dot. zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Alior Bank S.A. Zasady Polityki ustalono w oparciu o postanowienia Uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemem zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonania przeglądu procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku. Polityka wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i przeciwdziała podejmowaniu nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku. Polityka wspiera realizację strategii działalności Banku oraz ogranicza potencjalny konflikt interesów.

Polityka reguluje zasady dotyczące Komitetu ds. Wynagrodzeń, który powołuje uchwałą, spośród swoich członków, Rada Nadzorcza.

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi Alior Bank Spółka Akcyjna („Bank”) w zakresie realizacji Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku („Polityka”).

Osobami zajmujące stanowiska kierownicze w Alior Bank S.A., podlegającymi rygorom Polityki, są:

- Członkowie Zarządu;
- Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego;
- Dyrektor Departamentu Polityki Kredytowej i MIS;
- Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Finansowym;
- Dyrektor Departamentu Zarządzania Personalem ;
- Szef komórki ds. Compliance;
- inne stanowiska wskazane przez Zarząd, po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Szczegółowe zadania Komitetu obejmują:

- wydawanie opinii na temat Polityki, z uwzględnieniem zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku, a także interes akcjonariuszy Banku;

- opiniowanie dopuszczalności wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń w części dotyczącej odroczonej terminowości płatności zmiennych składników wynagrodzenia podlegających postanowieniom Polityki;
- opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, związane z zarządzaniem ryzykiem, z zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi;
- opiniowanie klasyfikacji stanowisk podlegających rygorom Polityki.

10.2. Kryteria pomiaru i oceny wyników osób zajmujących stanowiska kierownicze

W przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze w Banku oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Przy ocenie indywidualnych efektów pracy brane są pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe. Ocena wyników odbywa się co rok, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Zmienne składniki wynagrodzenia nie podlegające Polityce, mają charakter wyjątkowy i występują jedynie przy rekrutacji nowych pracowników i ograniczają się do pierwszego roku zatrudnienia. Stałe składniki stanowią, w dacie ich przyznania, co najmniej 50% łącznego wynagrodzenia, tak aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nie przyznawanie w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia. Łączne wynagrodzenie zmienne przyznawane osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku nie ogranicza zdolności Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego stanowić ma zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku;

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane lub wypłacane, gdy odpowiada sytuacji finansowej całego Banku oraz jest uzasadnione wynikami tego Banku, efektami pracy jednostki organizacyjnej, w której osoba była zatrudniona oraz efektami pracy tej osoby. Wynagrodzenie zmienne powinno być rozliczane i wypłacane w sposób przejrzysty, zapewniający efektywną realizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Jeżeli Bank skorzysta z wyjątkowej interwencji publicznej, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 40, poz. 226 oraz z 2011 r. Nr 38, poz. 196), to :

- w przypadku zagrożenia utrzymania solidnej bazy kapitałowej oraz terminowego wycofania się ze wsparcia publicznego, wynagrodzenie zmienne będzie wypłacane jedynie w przypadku gdy Bank osiąga zysk netto;
- Bank dostosowuje wysokość i składniki wynagrodzenia w celu wsparcia prawidłowego zarządzania ryzykiem i długoterminowego wzrostu wyników Banku, w tym wprowadza ograniczenia wynagrodzeń Zarządu Banku;
- wynagrodzenie zmienne wypłaca się Zarządowi Banku jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Wyniki Banku przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia, powinny uwzględniać koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej;

Wynagrodzenie przypadające z tytułu rozwiązania umowy, odzwierciedla nakład pracy, wydajność i jakość pracy w ciągu ostatnich trzech lat zajmowania stanowiska kierowniczego w Banku.

10.3. Zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Zmienne składniki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku przyznawane są na następujących zasadach:

- Zmienne wynagrodzenie związane z danym okresem rocznym jest określane do końca marca danego roku (nazywanego dalej rokiem „0”) jako ustalony procent wynagrodzenia zasadniczego za dany rok w zależności od realizacji celów na dany rok;
- Po rozliczeniu celów rocznych wskaźnik procentowy o którym mowa w ust. 6.1. jest ustalany i mnożony przez roczne wynagrodzenie podstawowe danej osoby dając wyjściową całkowitą kwotę wynagrodzenia zmiennego w złotych polskich, oznaczaną dalej jako X;
- Całość tej kwoty (100%) będzie wypłacona w formie instrumentu finansowego realizującego zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku;
- Wskazany instrument finansowy ustala się następująco:
 - ✓ do dnia 31 marca roku „1” ustalona będzie wycena 1 akcji Alior Banku S.A. na podstawie audytowanych wartości kapitałów własnych na dzień 31 grudnia roku „0” oznaczanych dalej BV(0) oraz zbadanego, przez biegłego rewidenta, wyniku finansowego netto za rok „0” oznaczonego dalej E(0);
 - ✓ wielkościami pomocniczymi użytymi przy tej wycenie będą średnie arytmetyczne na dzień 31 grudnia roku „0” mnożników P/E oraz P/BV dla 10 największych notowanych publicznie banków w Polsce – z wyjątkiem banków generujących w roku „0” stratę oraz takich, których wskaźnik P/E przekracza średnią ponad dwukrotnie. Mnożniki te będą oparte o dane finansowe banków notowanych publicznych za okres 12 miesięcy – najpóźniejsze podane do dnia 20 marca roku „1”. Średnie te oznaczamy dalej P/E(0, średnie) oraz P/BV(0, średnie);
 - ✓ formuła określająca wartość 1 akcji Alior Banku (WA(0)) ma postać:
$$WA(0) = \frac{1}{2} * (P/E(0, \text{średnie}) * E(0) + P/BV(0, \text{średnie}) * BV(0));$$
 - ✓ wyznaczona zostanie liczba akcji „fantomowych” oznaczana L odpowiadająca wynagrodzeniu zmiennemu X. Użyta zostanie do tego celu formuła: $L = X / WA(0)$;
 - ✓ akcje fantomowe będą spieniężane i wypłacane w 4 transzach;
 - ✓ daty spieniężenia i wielkości transz są następujące:
 - i. Transza 1 zawiera liczbę akcji $L(1) = 49,9\% * L$ i będzie spieniężona 30 czerwca roku „1” ;
 - ii. Transza 2, Transza 3 i Transza 4 – każda (L(2), L(3) i L(4)) zawiera po $16,7\% * L$ i będą spieniężane odpowiednio w dniach 31 marca roku „2”, roku „3” i roku „4” następujących kolejno po roku „1” ;
 - ✓ wartość pieniężna Transz 1 do 4 wypłacana w ciągu tygodnia od daty spieniężenia jest obliczana z użyciem wyceny wartości 1 akcji Alior Banku S.A. w każdej z dat spieniężenia za pomocą formuły analogicznej do formuły z punktu c:
 - i. $WA(i) = \frac{1}{2} * (P/E(i, \text{średnie}) * E(i) + P/BV(i, \text{średnie}) * BV(i))$ gdzie „i” oznacza datę określania i=1 wartości dla 31 marca roku 1, i=2 wartości dla 31 grudnia roku 1, i=3 wartości dla 31 grudnia roku 2, i=4 wartości dla 31 grudnia roku 3;
 - ✓ wypłacane kwoty wynoszą odpowiednio:
 - ii. Wypłata Transza (i) = $L(i) * WA(i)$.

Uwzględniając powyższe zasady wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w 2011 r. w podziale na linie biznesowe kształtowały się następująco :

	mln zł
	Wartość wynagrodzenia wraz z narzutami
Centra Biznesowe, Biuro Emisji Długu	1,0
Oddziały (Klienci Indywidualni i Biznesowi), Biuro Finansowania Pojazdów	1,0
Pozostałe (razem z Projektami)	10,7
Razem	12,7

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze w Alior Bank S.A. będących członkami zarządu lub bezpośrednio podlegających członkom zarządu w 2011 roku:

	Wartość wynagrodzenia wraz z narzutami	Liczba osób
wynagrodzenia zasadnicze	12,5	19
wynagrodzenia zmienne	0,2	
Razem	12,7	19